

บทบรรณาธิการ

Editorial Note

กองบรรณาธิการวารสารแก่นดนตรีและการแสดง มหาวิทยาลัยขอนแก่น ขอแสดงความขอบคุณต่อ**ศาสตราจารย์เฉลิมศักดิ์ พิกุลศรี** บรรณาธิการวารสารแก่นดนตรีและการแสดงและผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านในกองบรรณาธิการชุดก่อนหน้า (ปีที่1-8) ที่ได้วางรากฐานและขับเคลื่อนวารสารด้วยความมุ่งมั่น และวิสัยทัศน์ทางวิชาการที่เข้มแข็งซึ่งมีส่วนสำคัญในการพัฒนาวารสารแก่นดนตรีและการแสดงให้เป็นพื้นที่ทางวิชาการด้านดนตรีและศิลปะการแสดงที่มีคุณค่าและได้รับการยอมรับอย่างต่อเนื่องภายใต้ทิศทางการดำเนินงานของกองบรรณาธิการชุดใหม่

วารสารแก่นดนตรีและการแสดง มหาวิทยาลัยขอนแก่น (MUSPAJ) มุ่งพัฒนาคุณภาพวารสารให้สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาการระดับชาติและนานาชาติควบคู่ไปกับการรักษาอัตลักษณ์สำคัญของศาสตร์ทางด้านดนตรีและศิลปะการแสดง ทั้งในฐานะองค์ความรู้ทางวิชาการ และพื้นที่ของการสร้างสรรค์ และปฏิบัติการทางศิลปะ โดยเน้นการให้ความสำคัญกับการเปิดพื้นที่สำหรับระเบียบวิธีวิจัยที่หลากหลาย อาทิ การวิจัยเชิงปฏิบัติการ การวิจัยสร้างสรรค์ และการบูรณาการข้ามศาสตร์เพื่อสะท้อนพลวัตของภูมิทัศน์ทางดนตรีและศิลปะการแสดงร่วมสมัยนอกจากนี้วารสารยังตระหนักถึงความเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์และความสำคัญของการรักษามาตรฐานจริยธรรมทางวิชาการ ซึ่งได้สะท้อนอยู่ในแนวปฏิบัติ และหลักเกณฑ์ของวารสารที่เกี่ยวข้องกับการใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการผลิตผลงานทางวิชาการ

วารสารดนตรีและการแสดง มหาวิทยาลัยขอนแก่น (MUSPAJ) ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม พ.ศ. 2569) นำเสนอผลงานวิจัยทางด้านดนตรีจำนวน 3 บทความ และบทความวิจัยทางด้านศิลปะการแสดงจำนวน 2 บทความ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงพัฒนาการขององค์ความรู้ทางด้านดนตรีและศิลปะการแสดงร่วมสมัยผ่านบริบทและระเบียบวิธีวิจัยที่หลากหลาย

บทความ “การสร้างสรรค์ลายเดี่ยวโหวดลายการเวกตามแนวคิดของครูทรงศักดิ์ ประทุมสินธุ์” ของ พาศิ ศแสงศรี และ เฉลิมศักดิ์ พิกุลศรี ให้ความสำคัญกับการศึกษาแนวทางของศิลปินชั้นครูเพื่อทบทวนและถอดองค์ความรู้เหล่านั้นในการสร้างสรรค์ผลงานลายเดี่ยวโหวดลายการเวกในรูปแบบใหม่

ในขณะที่ บทความวิจัย “วงปี่พาทย์คณะประคองศิลป จังหวัดสุพรรณบุรี” บทความวิจัยของ อาม วิสุทธีวงษ์ ดุชฎี มีป้อม และ บำรุง พาทย์กุล เน้นการศึกษาและวิจัยปรากฏการณ์ของวงปี่พาทย์ คณะประคองศิลป จังหวัดสุพรรณบุรี ผ่านพื้นที่ของการประชัน ซึ่งชวนให้ผู้อ่านได้เห็นประวัติและวิวัฒนาการสำคัญของภาพลักษณ์ใหม่ของวงปี่พาทย์ภายใต้ความเปลี่ยนแปลงของยุคสมัย ทั้งสองบทความวิจัยได้แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของรากและภูมิปัญญาเดิมผ่านการสืบสานและการปรับตัวตามยุคสมัยได้อย่างดี

นอกเหนือจากดนตรีในมิติของศิลปินและคณะดนตรีแล้ว บทความวิจัย “การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ดนตรีและศิลปะร่วมกับการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์เพื่อส่งเสริมสุนทรียศาสตร์ในตนของนิสิตระดับปริญญาตรี” ของ อาทิตย์ โพธิ์ศรีทอง ได้นำเสนอชุดกิจกรรมการเรียนรู้ดนตรีในแนวทางของการบูรณาการเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการรับรู้ทางสุนทรียะของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาชวนให้ตั้งคำถามต่อไปในอนาคตว่าสุนทรียศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีดนตรีจะสามารถขยายการรับรู้เชิงสุนทรียะของมนุษย์ต่อดนตรีไปให้มากกว่าปัจจุบันได้อย่างไร

บทความทางด้านการแสดงในฉบับนี้นำเสนอ 2 มิติสำคัญได้แก่ การวิจัยสร้างสรรค์ทางด้านการเขียนบทละคร และการวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ โดย บทความวิจัย “การเขียนบทละครเพลงเพื่อสร้างความเข้าใจของผู้ใกล้ชิดต่อผู้ป่วยโรคซึมเศร้า” ของ ภวินท์ แยมกลีบ ได้นำเสนอการสร้างสรรค์ผลงานบทละครเพลงที่เชื่อมโยงกับประเด็นโรคซึมเศร้า การศึกษาวิจัยอาศัยหลักการสำคัญของการเขียนบทละครเพลง การตระหนักรู้กับประเด็นละเอียดอ่อนของโรค และรวมถึงการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างผู้ป่วยและผู้ใกล้ชิด สิ่งเหล่านี้ไม่เพียงแต่แสดงถึงความสำคัญของความตระหนักรู้ แต่ยังเป็นความรับผิดชอบของผู้วิจัยและผู้สร้างสรรค์ผลงานศิลปะต่อประเด็นทางสังคมและมนุษยสัมพันธ์ที่ละเอียดอ่อนภายในกระบวนการสร้างสรรค์ได้เป็นอย่างดี

ในขณะที่ ญัฐกานต์ บุญศิริ นำเสนอยุทธศาสตร์สำคัญ 8 ด้านเพื่อนำ “โขน” ไปสู่ความยั่งยืน และสามารถดำรงอยู่ท่ามกลางบริบทของการแข่งขันในระดับชาติและนานาชาติ ภายใต้บทความวิจัยเรื่อง “ยุทธศาสตร์ การขับเคลื่อน โขน: มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมสู่ความยั่งยืนผ่านกลไกการมีส่วนร่วมแบบพหุภาคี” ผู้เขียนได้ชักชวนให้ผู้อ่านพิจารณา “โขน” ในฐานะระบบนิเวศทางวัฒนธรรมที่เชื่อมโยงกับผู้คนและกลไกจากหลากหลายภาคส่วนอันนำไปสู่ข้อเสนอเชิงนโยบายและยุทธศาสตร์สำคัญต่อการขับเคลื่อนมรดกทางวัฒนธรรมของชาติในอนาคต

บทความวิจัยทั้ง 5 บทความในวารสารฉบับนี้ ล้วนสะท้อนให้เห็นถึงดนตรีและศิลปะการแสดงในฐานะกระบวนการแสวงหาความรู้การตีความและสะท้อนปรากฏการณ์ทางวัฒนธรรมตลอดจนการมุ่งเน้นสร้างองค์ความรู้รูปแบบใหม่ที่มีบทบาทต่อการขับเคลื่อนมิติต่าง ๆ ของสังคมร่วมสมัย วารสารแก่นดนตรีและการแสดง ยังคงมุ่งมั่นในการเป็นพื้นที่สำหรับ แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ที่เปิดกว้างต่อความหลากหลายของวิถีวิทยา แนวทางการวิจัย และการบูรณาการข้ามศาสตร์ ควบคู่ไปกับการรักษามาตรฐานทางวิชาการอย่างเข้มแข็ง

กองบรรณาธิการขอขอบคุณผู้เขียนบทความ ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ร่วมกันสนับสนุนและผลักดันให้วารสารฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยความเรียบร้อย และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าบทความในวารสารฉบับนี้จะมีส่วนช่วยกระตุ้นให้เกิดการต่อยอดองค์ความรู้ การสร้างบทสนทนาใหม่ทางวิชาการ ตลอดจนการพัฒนางานด้านดนตรีและศิลปะการแสดงในอนาคตต่อไป

รองศาสตราจารย์ ธนิชพร กิตติทอง
บรรณาธิการวารสารดนตรีและการแสดง มหาวิทยาลัยขอนแก่น (MUSPAJ)